

Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Salaks Produksjon AS - 2026

Risikostyring og internkontroll knyttet til biosikkerhet og velferd for matfisk
i sjø

Rapport	
Rapporttittel	Saksnummer
Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Salaks Produksjon AS	2026/41964
Gradering	Dato for rapport
Offentlig	11.05.2026
Deltakere i revisjonsteamet	Revisjonsleder
Olav Eikenæs, Synnøve Hodneland, Janne Kandal og Mona Holm-Ross (observatør)	Janne Kandal

1 Innledning

Mattilsynet gjennomførte systemrevisjon hos Salaks Produksjon AS, den 24.-25. mars 2026 i henhold til varsel om revisjon datert 11. februar 2026:

- Dokumentgjennomgang fra 27. februar - 15. mars 2026, ref. dokumentlisten
- Åpningsmøte og intervju av ledelsen 24.-25. mars og 9. april 2026
- Verifikasjonstilsyn på 3 lokaliteter i perioden uke 12, 13 og 15, 2026
- Oppsummeringsmøte 15. april 2026

2 Bakgrunn og regelverk

I 2025 døde rundt 55 millioner laks i sjøfasen. Trenden siste fem år viser at dødeligheten fortsatt ligger på et uønsket høyt nivå for næringen, med en svakt nedadgående tendens siden 2023.

Det viser at oppdrettsnæringen har store utfordringer med å oppnå god fiskevelferd og bærekraft. Nye utfordringer, som høye sjøtemperaturer og algeoppblomstring, har endret risikobildet for oppdrettsnæringen. Dette har ført til økt forekomst av kompleks gjellesykdom, håndterings svak fisk og høyt lusepress. Et stadig endret risikobilde

kombinert med økt produksjon, krever at virksomhetene har god risikostyring for å systematisk forebygge hendelser.

Det er en ny forskrift om styring av akvakultur («Styringsforskriften») til høring. Den vil erstatte dagens forskrift om internkontroll. Oppdrettsnæringen er betydelig mer industrialisert og teknologidrevet i dag, samtidig som driftsregelverket er blitt mer funksjonsbasert. Det er derfor behov for en mer moderne og helhetlig risikostyring i alle deler av driften. Styringsforskriften vil gi tilsynsmyndighetene et bedre verktøy for oppfølging av regelverket knyttet til fiskehelse og -velferd. Lenke til høringen: [Høring av forslag til forskrift om styring av akvakultur | Fiskeridirektoratet](#).

Revisjon av oppdrettsselskapene på systemnivå er ett av verktøyene Mattilsynet benytter for å påse at regelverket etterlevs i havbruksnæringen. For mer informasjon viser vi til rapportserie på våre nettsider: [Systemrevisjon av oppdrettsselskapene/Mattilsynet](#).

Aktuelt regelverk for revisjonen:

- Dyrevelferdsloven § 3, § 8 og § 24
- Matloven § 19
- Forskrift om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen
- Forskrift om drift av akvakultur
- Akvabiosikkerhetsforskriften, Forordning 2020/691, Kapittel 2, Artikkel 5.

Mattilsynets adgang til å gjennomføre revisjon følger av dyrevelferdsloven § 30 og matloven § 23 om tilsyn og vedtak.

3 Mål

Målet med denne revisjonen var å undersøke om Salaks Produksjon AS sin risikostyring og internkontroll knyttet til biosikkerhet og velferd er i henhold til aktuelt regelverk beskrevet i varsel om revisjon.

4 Om Salaks Produksjon AS

Under revisjonen hadde vi en god og åpen dialog med dere. Dere hadde forberedt en presentasjon til åpningsmøtet i henhold til varsel om revisjon.

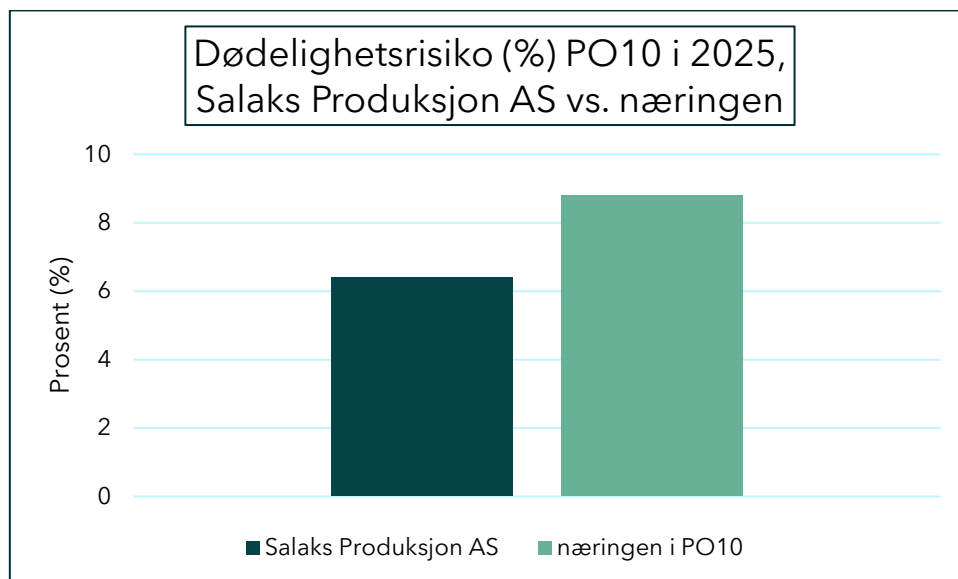
Salaks Produksjon AS er et datterselskap i Salaks Holding AS, som også består av datterselskapene Salaks Settefisk AS, Salaks Slakteri AS og Salaks Service AS. Salaks Produksjon AS drifter per i dag 7 matfisklokaliteter i sjø i produksjonsområde 10. Dere innehar 12 kommersielle matfisktillatelser fordelt på 12 lokaliteter. Salaks har et

settefiskanlegg med produksjon av postsmolt, eget slakteri, og er deleier i brønnbåtrederiet Brønnbåt Nord AS. Hovedkontoret deres ligger i Salangen kommune i Troms.

Om Salaks Produksjon AS	
Drift i produksjonsområde	10 - Andøya til Senja
Antall matfisklokaliteter*	12 lokaliteter
Antall luseoverskridelser 2025**	6
Antall påviste utbrudd listeførte sykdommer 2025**	0

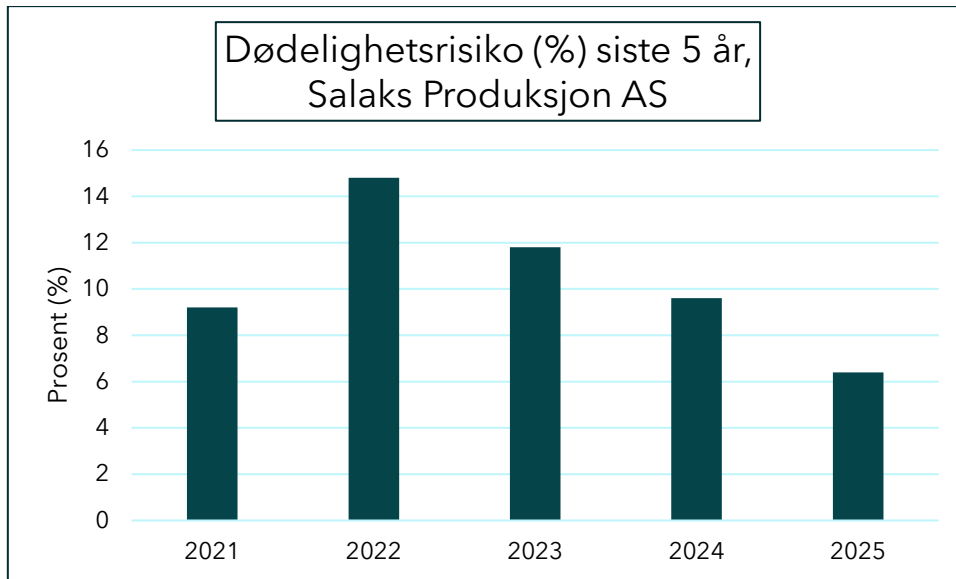
*Kilde: Akvakulturregisteret

**Kilde: Mattilsynet registreringer

Figur 1: Årlig beregnet dødelighetsrisiko (%) i produksjonsområde 10 -Andøya til Senja, for laks i sjø, tapskategori «døde».

Kilde: Mattilsynets datagrunnlag og utregningsmetode for årlig beregnet dødelighetsrisiko.

Figur 2: Årlig beregnet dødelighetsrisiko (%) for laks i sjø for tapskategori «døde».
Kilde: Mattilsynets datagrunnlag og utregningsmetode for årlig beregnet dødelighetsrisiko.

5. Resultat

Denne rapporten presenterer vår vurdering av deres styringssystemer på revisjonstidspunktet innenfor revisjonens tema. Våre funn er delt inn i avvik og forbedringspunkt som vi definerer slik:

Avvik: Observasjoner der vi påviser brudd på regelverket.

Forbedringspunkt: Observasjoner der vi mener det foreligger risiko for brudd på regelverket, hvor vi mener virksomheten bør vurdere tiltak.

Vi har funnet følgende avvik:

- Mål og delmål
- Risikovurdering, planer og tiltak
- Avvikshåndtering
- Internkontroll

Vi har ingen funn som er kategorisert som forbedringspunkt.

Vi understreker at det kan finnes avvik og forbedringspunkt innenfor andre tema i styringssystemene som ikke er omtalt i denne rapporten.

Våre vurderinger er begrunnet med konkrete observasjoner. Disse skal ikke forstås som en uttømmende liste, men er en overordnet fremstilling av hovedtrekkene ved observasjonen og eksempler på praktiske konsekvenser.

Rapporten gir en beskrivelse av feil og mangler knyttet til regelverket. Prosesser, aktiviteter og tiltak dere har, og som er ivaretatt i henhold til regelverket, er ikke beskrevet.

5.1 Avvik

5.1.1 Mål og delmål

Avvik:

Salaks Produksjon AS har mangler knyttet til fastsettelse av overordnede mål med tilhørende konkrete og evaluerbare delmål i internkontrollarbeidet, samt utarbeide planer og tiltak for å oppnå målene.

Hjemmel:

Forskrift om IK-Akvakultur § 5 tredje ledd bokstav e

Begrunnelse:

Dere har etablert en årlig mål- og handlingsplan, men vi ser ikke systematikken bak utarbeidelsen eller evaluering av effekt av tiltak. Sammenhengen mellom strategi-, mål- og risikovurdering er uklar, samt forankring hos øverste ledelse.

Vi har følgende eksempler knyttet til mål og delmål:

- De overordnede målene i *ID 1500 Mål- og handlingsplan 2026* er generelle og kan ikke tidfestes. Dere kan ikke dokumentere strategi og langsiktige selskapsmål utover dette. Øverste ledelse er i liten grad involvert i arbeidet.
  - På åpningsmøtet nevner dere et overlevelsesmål på 95 %, men dette finner vi ikke igjen i oversendt dokumentasjon.
- Dere har ikke etablert lokalitetsspesifikke mål innen fiskehelse og -velferd, og dette bekreftes på verifikasjonstilsynene. I mål- og handlingsplanen 2026 er et delmål å utforme lokalitetsspesifikke mål for overlevelse på fiskehelse.
- Det er uklart hvordan generasjonsoppsummeringer bidrar til kontinuerlig forbedring og målrettet arbeid, siden evaluering og korrigerende tiltak mangler. På åpningsmøtet sier dere at dere «er i prosess for å forbedre evaluering av en generasjon».
- Bruk av luselaser er ikke omtalt i Mål- og handlingsplan, selv om laser er nevnt som et av de viktigste forebyggende operative tiltakene mot lus. Dere har heller ikke noen plan for hvordan dere skal måle effekten av dette tiltaket.

5.1.2 Risikovurderinger, planer og tiltak

Avvik:

Salaks Produksjon AS har mangler knyttet til kartlegging av farer og problemer og på denne bakgrunn også mangler knyttet til vurdering av risiko, og kan ikke vise hvordan tilhørende planer og tiltak utarbeides for å redusere risikoforholdene.

Hjemmel:

Forskrift om IK-Akvakultur § 5 tredje ledd bokstav f

Begrunnelse:

Dere mangler beskrivelser av helhetlig risikostyring, og kan ikke vise hvordan innsamlede data danner grunnlag for et samlet, overordnet risikobilde. Ledelsen har en erfaringsbasert tilnærming til risikovurderinger og beslutninger. Hverken styringssystemet eller dokumentasjonen vi har sett, viser hvordan dere systematisk forebygger uønskede hendelser for fiskehelse og -velferd.

Vi har følgende eksempler knyttet til risikovurderinger, planer og tiltak:

- I listen over de ti viktigste risikomomenter for fiskehelse og velferd er det ikke redegjort for hvordan risikovurderingene er gjennomført eller hvilket datagrunnlag som ligger til grunn. Dette gjelder både de seks momentene fra *Regional akvakultur helseplan for Salaks Produksjon AS*, utarbeidet av ekstern fiskehelsetjeneste, og de fire resterende. Ledelsen uttaler at høyere sjøtemperaturer vektlegges som en viktig risiko, uten at dette kommer fram i topp 10 risikomomenter.
- Under åpningsmøtet kom det fram at *ID 1461 Prosedyre for risikovurderinger* er lite i bruk. Prosedyren er mangelfull, for eksempel:
  - Kartlegging av risikoer mangler bruk av fiskehelse- og velferdsdata som grunnlag.
  - Risikomatriksen for fiskevelferd har utydelige definisjoner av konsekvensnivåer for fisken, for eksempel «nedsatt velferd», «over tid», «langvarig» mv.
  - Det fremkommer ikke om risikoreducerende tiltak er sannsynlighets- eller konsekvensreducerende.
- I åpningsmøtet opplyste dere om at fiskehelse og -velferd ikke lenger behandles som egne risikovurderinger. I stedet har dere lagt om til risikovurderinger knyttet til utstyr og deloperasjoner.
  - *RA 2025/007 Risikovurdering Trenging - Avkast og Perlebånd* gjelder for HMS, rømming, ytre miljø, produkt og fiskevelferd. Det er uklart hvilke foreslåtte tiltak som reduserer risikoen til akseptabelt nivå.
  - Under verifikasjonstilsynene kommer det fram at det ikke er utarbeidet risikovurderinger for fiskehelse og -velferd på lokalitetsnivå.
- Risikovurdering for utsett av smolt G25 for lokalitet Mohamn framstår mer som en sjekkliste enn en risikovurdering.
  - Det er angitt middels/høy risiko for fiskehelse for utsettet uten at kriteriene for hva som er middels eller høy risiko kommer fram.
  - Av dokumentet kommer det heller ikke fram om det skal iverksettes risikoreducerende tiltak for å avbøte den oppgitte risikoen.

Følgende observasjoner illustrerer hvordan mangler i risikostyringen får praktiske konsekvenser for biosikkerheten:

- Dere har lokalitetsspesifikke biosikkerhetsplaner som er utarbeidet av ekstern fiskehelsetjeneste, men planene er uten forankring i egne risikovurderinger.
- Under intervju og på verifikasjonstilsyn kom det fram eksempler på at rutiner beskrevet i biosikkerhetsplanene ikke blir fulgt:

- Det dokumenteres ikke at egne servicebåter vaskes og desinfiseres mellom lokaliteter.
- For luselasere skal vask og desinfeksjon dokumenteres i havbruksloggen, men dette er ikke oppe og går for øyeblikket.
- For innkommende brønnbåter er det usikkert om dere i alle tilfeller kontrollerer dokumentasjon på båtenes egen vask og desinfeksjon, samt hygienekontrollrapporter fra fiskehelsepersonell.

Følgende observasjoner illustrerer hvordan mangler i risikostyringen får praktiske konsekvenser for velferden:

- Dere mangler rutinemessig, individuell velferdsscoring i ordinær drift. Velferdsscoring gjennomføres kun i forbindelse med avlusing, jf. *ID 1113 Prosedyre for mekanisk (IMM) avlusing*, og prosedyren mangler beskrivelse av gjennomføring av velferdsscoring.
- Dere mangler en samlet og kontinuerlig oversikt som viser velferdsutvikling for de ulike fiskegruppene. Velferdsdata er samlet i ulike systemer som ikke «snakker sammen». Det blir derfor vanskelig å fange opp trender og aggregere data som beslutningsstøtte.
- Dere kan ikke vise til forhåndsdefinerte kriterier for å ivareta forsvarlig velferd. Dette til tross for flere hendelser med høy dødelighet og langvarig nedsatt fiskevelferd de siste årene. I slike situasjoner gjennomfører dere velferdsmøter, men det er uklart for oss hvordan disse møtene bidrar til forsvarlig fiskevelferd.

5.1.3 Avvikshåndtering

Avvik:

Salaks Produksjon AS har mangler knyttet til rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik fra krav fastsatt i eller i medhold i akvakulturlovgivningen.

Hjemmel:

Forskrift om IK-Akvakultur § 5 tredje ledd bokstav g

Begrunnelse:

Det er uklart hvordan dere systematisk arbeider for å forebygge avvik. Ledelsen er lite involvert i arbeidet med avvikshåndtering. Kvaliteten på avvikshåndteringer er varierende, spesielt med hensyn på rotårsaksanalyser. Det er uklart hvordan dere aggregere data fra avvik og kobler dette inn i arbeid med risikostyring, som igjen sikrer læring på tvers.

Vi har følgende eksempler knyttet til avvikshåndtering:

- Det er uklart hvordan *ID 358 Prosedyre for Avvikshåndtering* støtter opp under avvikshåndtering knyttet til fiskevelferd. Prosedyren mangler beskrivelse av hvordan rotårsaksanalyse skal gjennomføres, og alvorlighetsgraden av avvik er ikke definert.

- De ti alvorligste fiskehelse-avvikene inneholder hovedsakelig strakstiltak, og de fleste mangler en fullstendig rotårsaksanalyse og forebyggende tiltak.
- På åpningsmøtet fremkommer det at alvorlige avvik løftes, men at avvikene av middels alvorlighetsgrad «kan glippe». Tre av de ti mest alvorlige fiskehelseavvikene manglet graderingsnivå.
- Dere mangler dokumentasjon på gjennomføring av avviksmøter, og det var lite konkret innhold i innsendt referat fra kvalitetsmøtet 12. februar 2026.
  - Under intervju og verifikasjonstilsyn kom det fram at dere har sluttet med rutinemessige avviksmøter på ledernivå, men at dere gjennomfører ukentlig på lokalitetsnivå.
- Avvikssystemet kategoriserer alle avvik som «IK-akva», og risikosystemet kategoriserer risikoene som «fiskevelferd». Ulik kategorisering vanskeliggjør kobling mellom risiko- og avvikssystemene.

5.1.4 Internkontroll

Avvik:

Salaks Produksjon AS har mangler knyttet til å foreta en systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Hjemmel:

Forskrift om IK-Akvakultur § 5 tredje ledd bokstav h

Begrunnelse:

Dere har et etablert internkontrollsystem, men manglende sammenheng mellom systemets deler svekker helheten i planlegging, utførelse, kontroll og forbedring. Det er samtidig uklart hvordan dere sikrer at internkontrollsystemet fungerer i henhold til IK-akvakultur.

Vi har følgende eksempler knyttet til internkontroll:

- Dere har ikke en rutine for å systematisk gjennomgå overordnet styring og kvalitetsarbeid. I mål- og handlingsplan for 2026 er ett av delmålene å avklare kompetanse for gjennomføring av «ledelsens gjennomgang».
- *ID 1469 Prosedyre for interne revisjoner* mangler henvisning til forskrift om IK-akvakultur.
  - Dere har ikke gjennomført internrevisjoner innen fiskehelse og -velferd, kun for HMS og andre områder.
  - Dere kan ikke dokumentere en årlig revisjonsplan slik prosedyren beskriver.
- I åpningsmøtet og under intervjuer kommer det fram at kvalitetssystemet krever mye manuelt arbeid for å tilpasses driften, og at dette er tidkrevende for de ansatte.

6. Verifikasjonstilsyn

Vi viser til tilsynskvittering etter gjennomførte verifikasjonstilsyn på følgende lokaliteter:

Lokalitetsnummer	Lokalitetsnavn	Saksnr	Dato
34057	Mohamn	2026/41964	19. mars 2026
10552	Storvika III	2026/41964	26. mars 2026
35237	Durmålsvika	2026/41964	9. april 2026

7. Dokumentliste

Følgende dokumenter ble benyttet under planleggingen og utføringen av tilsynet.

- Oversikt over innsendt dokumentasjon
- Organisasjonskart Salaks Produksjon AS
- Stillingsinstruks driftsleder
- Stillingsinstruks kvalitetsleder
- Stillingsinstruks produksjonssjef
- Stillingsinstruks daglig leder
- Stillingsinstruks akvatekniker
- Intervjuplan for revisjon
- ID 1466 Prosedyre for møtestruktur
- Oversikt lokaliteter i drift
- Innholdsfortegnelse kvalitetssystem
- Presentasjon oktober 2025
- Presentasjon styremøte 18.12.2025
- ID 1461 Prosedyre for risikovurdering
- Topp 10 risikoelement fiskehelse og -velferd
- Mål og handlingsplan 2025
- Mål og handlingsplan 2026
- Generasjonsoppsummering Dale V24
- Rapport internrevisjon HMS, Dale/Durmålsvika
- Rapport HMS, Iver
- Rapport HMS, Sire
- Internrevisjon HMS, handlingsplan
- Dokumentgjennomgang kjemikalier
- Rapport internrevisjon kjemikaliehåndtering
- Avvik internrevisjon, kjemikaliehåndtering
- Avvik internrevisjon, lagring kjemikalier
- Avvik internrevisjon, innkjøp kjemikalie
- Regional akvakultur helseplan
- Biosikkerhetsplan Mohamn
- Biosikkerhetsplan Salangslia
- Plan avlusing Salangslia uke 46

- Plan for avlusingsoperasjonen Salaks uke 46
- ID 1113 Prosedyre for mekanisk (IMM) avlusing
- Risikovurdering Trenging - avkast og perlebånd, RA 2025/007
- Risikovurdering utsett av smolt Mohamn G25
- Forsvarlighetsvurdering IMM, Salangslia uke 46
- IMM-instruks STIM
- ID 263 Beredskapsplan ved velferdshendelser, sykdom, massedød og sanering
- Avvik Mohamn 2026/0013
- Avvik Salangslia 2026/0304
- Avvik Skjellesvika 2025/0178
- Avvik Skjellesvika 2025/0223
- Avvik Skjellesvika 2025/0262
- Avvik Dale 2025/0214
- Avvik Dale 2025/0261
- Avvik Dale 2025/0115
- Avvik Durmåsvika 2025/0068
- Avvik Durmåsvika 2025/0187
- Stillingsinstruks leder førsentral
- Stillingsinstruks driftssjef
- Notat om kvalitetsavdelingen
- Referat produksjonsmøte 29.01.2026
- Referat kvalitetsmøte 12.02.2026
- Møtereferat evaluering av lusesesongen 06.01.2026
- Møtereferat administrasjonsmøte 09.03.2026
- Notat Oversikt over lokaliteter og driftsledere 10.03.2026
- Innholdsfortegnelse Kvalitetssystem
- Presentasjon av sluttrapport Salangslia vår 23G
- Presentasjon til styremøte 10.03.2026
- Presentasjon 2025-plan 2026
- ID 358 Prosedyre for avvikshåndtering
- Internrevisjon av avvikssystemet 07.11.2024
- Driftsplanleggingsmøte (exceldokument)
- Presentasjon til åpningsmøtet 25. mars 2026
- ID 500 Prosedyre for lusetelling
- ID 989 Dag og ukesrapport førsentralen
- ID 1100 Prosedyre for biosikkerhet Salaks AS
- ID 1162 Ukesmøte mellom lokalitet og førsentral
- ID 1202 Oppstarts- og evalueringsmøte avlusing
- ID 1209 Avslutningsmøte for generasjon på lokalitet
- ID1469 Prosedyre for interne revisjoner
- ID 1504 Prosedyre for oppfølging av miljøundersøkelser
- ID 322 Veiledning - prosedyre for registrering og håndtering av avvik
- Deltagerliste fagsamling DNV og agenda
- Fiskehelsebesøk Mohamn 10.03.2026

- Fiskehelsebesøk Salangslia 04.03.2026
- Referat konsernmøte 10.03.2026
- Rapportmal fiskelevering (trenging) - fiskevelferdskjema

Sammen trykker vi framtiden for mennesker, dyr og natur